

 mediterraneum

MACIEJ
PIEGDOŃ

KRASSUS
POLITYK NIESPEŁNIONYCH
AMBICJI

 Kraków 2014

mediterraneum

TOM VIII

studia z dziejów świata starożytnego,
pod redakcją Sławomira Sprawskiego i Tomasza Grabowskiego

wydanie II uzupełnione i zmienione

Recenzenci:

Prof. Tadeusz Aleksandrowicz

Prof. Edward Dąbrowa

Redakcja: Zofia Wróbel

Korekta: Zofia Wróbel

Opracowanie map: Ziemowit Zimnal

© Copyright by Historia Iagellonica

ISBN 978-83-62261-79-6

Projekt okładki:

F.H.U. Mykom

Skład i łamanie:

Dorota Słomińska

Kraków; tel. 602 677 488

Druk i oprawa:

Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego

ul. Konfederacka 6, 30-306 Kraków; tel. 12 266 40 00

Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”

z siedzibą w Instytucie Historii UJ

ul. Gołębia 13

31-007 Kraków

Moim Rodzicom

SPIS TREŚCI

Spis skrótów	9
Wstęp	13
W kręgu źródeł	16
Rozdział I. W cieniu Sulli i jego następców	27
Ród Licyniuszy Krassusów	27
Wojna domowa i jej oblicza. Wygnanie	32
W obozie Sulli. Początki rywalizacji z Pompejuszem ...	38
Rządy Sulli i jego następców Rzymie	46
Na marginesie życia politycznego	51
Powstanie Spartakusa	59
Wódz w wojnie z niewolnikami	65
Rozdział II. Rywalizacja z Pompejuszem	73
Porozumienie antagonistów	73
Pierwszy konsulat. Likwidacja ustawodawstwa Sulli ...	78
Dominacja Pompejusza?	86
Krassus w Rzymie	93
Działania w Rzymie w latach 69–66	96
Katylina i Kalpurniusz Pizon	99
Początek współpracy z Cezarem. Cenzura	104
Dalsza współpraca z Cezarem. Trybun Rullus	113
Krassus — Katylina — Cynceron	118
Powrót Pompejusza	127
Cynceron, Klodiusz i <i>barbatuli iuvenes</i>	133
Rozdział III. Porozumienie trzech	141
Triumwirat — potwór trójgłowy	141
Trójgłowy potwór w działaniu	148

Zmiany relacji między triumwirami. Opozycja?	153
<i>Barbatuli iuvenes</i> i Klodiusz — druga odsłona	156
Krassus — Cynceron. Trudne relacje	165
Potyczki polityczne 57/56	168
Spotkania w Rawennie i Lukce	175
Pompejusz i Krassus po raz drugi konsulami	182
Rozdział IV. Walka o Imperium Orientis	193
Rzym i Partia	193
Krassus w Syrii	206
Kampania w 53 r. — katastrofa pod Carrhae	214
Zakończenie	233
Słowniczek terminów łacińskich	241
Tablica genealogiczna <i>Gens Licinii Crassi</i>	251
Mapy	
Bliski Wschód w połowie I w. p.n.e.	252
Świat rzymski ok. 50 r. p.n.e.	253
Bibliografia	255
Indeks nazw geograficznych i etnicznych	277
Indeks osób	283
Summary	295
Aneks	
Monety partyjskie ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Wybór i opracowanie Jarosław Bodzek.	